

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VIII.

Ч. 31 (774).

СУБОТА, 13. БЕРЕЗНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 13th, 1926.

No. 31 (774).

VOL. VIII.

ШТРЕЗЕМАН ГРОЗИТЬ ОПУЩЕННЯМ СЕСІЇ ЗБОРУ ЛІГИ НАЦІЙ.

Бразилія та Еспанія заявляють, що як не одержать постійних місць в раді, то виступять з Ліги Націй.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 10. березня. — Німецький міністер закордонних справ Штресман заявив на нинішній сесії аліантським дипломатам, що як Німеччина не зможе увійти сама одна до ради Ліги Націй, то її делегати будуть змушені повернутися до Берліна.

Після того Французи дали до зрозуміння, що Франція не буде більше настоювати, щоб Еспанія і Польщі дали тепер постійні місця в раді Ліги, бо це спричинило би велику кризу.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 10. березня. — Підкомітет збору Ліги Націй під головуванням британського міністра закордонних справ, Чемберлейна, одностайно порекомендував сьогодні прийняти Німеччину до Ліги Націй.

Аліантська конференція ам-

басадорів повідомила Лігу, що Німеччина дала вдоволюючі гарантії відносно її роззброєння. Члени ради Ліги Націй зібралися приватно в офісі секретаріату, щоб обговорити справу залагодження кризи, викликані домаганнями деяких держав одержати місце в раді Ліги.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 11. березня. — Делегати Бразилії та Еспанії загрозили на тайній сесії ради Ліги Націй, що як обидві держави не одержать постійних місць в раді Ліги рівночасно з Німеччиною, то вони виступять з Ліги Націй.

Шведський делегат заявив на тій же сесії, що Швеція, з чисто принципіального становища, буде голосувати проти допущення всієї держави до ради Ліги, за винятком одної Німеччини.

ДЕРЖАВИ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗНЕСЕННЯ БЛОКАДИ ТІЕН ТСІНУ.

Фен Ю-Сян зарядив блокаду, щоб кораблі не змогли довести жовнірів для противної сторони.

ПЕКІН, Китай, 10. березня. — Держави, що підписали протокол з 1901 року, на підставі котрого комунікація між Пекіном і морем має бути відкрита, внесли сьогодні прохест до китайського міністерства закордонних справ проти блокади Тіен Тсінь та зажадали, щоб вона була негайно знесена.

Держави застерігають собі право дати охорону закордонним кораблям і вдержувати вільний доступ до Тіен Тсінь, якщо китайський уряд не всміє сам цього зробити.

Китайська народна армія під командою генерала Фен Ю-Ся-

на, яка веде війну з реакційними генералами, остерегла всі закордонні кораблі, щоб вони не пробували дістатися до пристані Тіен Тсінь через залив Таркун, бо інакше на них будуть стріляти з форту.

Це зроблено на те, щоб китайські чи закордонні кораблі не змогли привезти жовнірів, які заатакували би армію Фен Ю-Сяна.

Протокол з 1901 року, який має бути нарушений розпорядком про недопущення кораблів до порту Тіен Тсінь, був накинений Китаєви великими державами після здавлення боксерського повстання.

КОМІСІЯ ЛІГИ НАЦІЙ ПРО ФРАНЦУЗЬКУ ПОЛІТИКУ В СІРІЇ.

РИМ, 9. березня. — На дивлячись на вплив Франції, звіт спеціальної комісії Ліги Націй про політику французьких імперіалістів в Сирії виготовлений не в користь Франції. Так повідомляють італійські газети на підставі півофіційних жерел.

Ліга Націй, розуміється, не віднесе суворо до Франції, однак в звіті комісії є наведені факти, що дискредитують

французьких генералів і дипломатів.

Комісія вислала звіт до французького високого комісара в Сирії. Звідти він буде висланий до Франції і Ліги Націй.

Комісія Ліги була назначена в ті пам'ятні дні, коли світ довідався про кроваву расправу французьких генералів в Сирії і про зруйнування Французькими старинного сирійського міста Дамаску.

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН У ЛЬВОВІ.

ВАРШАВА, 12. лютого. — Магістрати Кракова і Львова завели податок на сільсько-господарські продукти. На всіх дорогах, що ведуть до тих міст, встановлено рогачки, де селянські продукти оглядаються й оподатковуються.

Обурені селяни влаштували у Львові протестаційне віче, в

якому взяло участь 2,000 селян. На вічу промовляли провідники польської селянської партії, послы Бриль і Домбські.

На вічу ухвалено припинити довіз продуктів до міста, поки не буде скасований податок. Потім селяни влаштували протестаційну демонстрацію перед ратушем і воевідством.

Майнери в Новій Скошії прийняли угоду з Беском

В ПРИНЯТОМУ КОНТРАКТІ Є ВКЛЮЧЕННЯ ЮНІЙНИЙ ЧЕК-АФ, НА ПІДСТАВІ КОТРОГО ЮНІЙНІ ВКЛАДКИ СТЯГАЮТЬСЯ ПРИ ВИПЛАТІ.

САДНІ, Н. С., 12. березня. — Майнери 26. дистрикту Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, що працюють для Бритіш Емпаєр Стіл Корпорейшен, є переведеному вчера референдумі рішили прийняти дворічний контракт з корпорцією. Більшість за прийняттям контракту виносила лише 201 голосів.

Вислід голосування з ріжних локалів виказує, що в голодуванні взяло участь 4,853 майнерів, або около половина зайнятих робітників.

В прийнятому агріменті є точ-

ка про юнійний чек-аф, на підставі котрої юнійні вкладки стягаються при виплаті і передаються юній.

Зате в контракті нема подібної точки про копальняних лікарів, які за малу тиждеву оплату мали би давати лікарську поміч для майнерів та їхніх родин.

Дистриктовий президент Дж. В. МекЛавд каже, що невиключення цієї точки було у великій мірі причиною, чому за прийняттям контракту завилися незначна більшість голосів.

УРЯД БРАТІЯНУ ЗРЕЗИГУНУЄ 6-ГО КВІТНЯ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 11. березня. — Уважають, що уряд ризив розв'язати парламент 27. березня. Уряд Братіяну уступить 6. квітня, а вибори до парламенту відбудуться з початком червня.

ДЕ ВАЛЕРА УСТУПИВ З ГОЛОВИ ШИН-ФЕНІВ.

ДМБЛІН, Ірландія, 11. березня. — Після дводневної тайної конференції республіканське загальне зібрання відкинуло внесок Імона Де Валери, щоб республіканські послы заняли свої місця в парламентах Вільної Держави й Олстеру так скоро, як лише будуть усунені присяги, признаючи короля. Внесок був повалений 223 голосами проти 218.

Після такого вислуду голосування Де Валера зрезигнував з президента шин-фенів.

РІЖНІ ВІСТІ

БІПКА МІЖ КОМУНІСТАМИ І СТУДЕНТАМИ.

ПАРИЖ, 10. березня. — Між комуністами і монархістичними студентами прийшло тут вчера до кровавої боротьби, в якій ранено 20 комуністів і 20 студентів.

Монархістичні студенти "заборонили" були комуністам влаштувати мітинг. Коли мітинг мав розпочатися, студенти почали штурмувати трибуну і між обома сторонами виявлялися стрілянина.

Чотириох студентів арештовано.

ВИПАД ПРОТИ ПРЕДСТАВНИКА С.Р.С.Р.

МІСТО МЕКСИКО, 9. березня. — Мексиканська Федерация Праці зробила випад проти радянського представника в Мексикі, обвинувачуючи його в зносинах з лівим революційним крилом мексиканського робітничого руху.

КОНСЕРВАТИСТИ СТАВЛЯТЬ КАНДИДАТА.

СТРАТРОП, Онт., 11. березня. — Консерватисти в Вест Миддлсекс рішили поставити свого кандидата проти Дж. С. Еліота, новоназначеного міністра праці в уряді Кінга, підчас доповняючих виборів, що відбудуться 29. березня.

РЕЗИГНАЦІЯ ДОРВАРДА НА ЗНАК ПРОТЕСТУ.

Робітничий алдермен Роберт Дорвард зрезигнував з члена меського комітету допомоги безробітним на знак протесту проти нелюдського поступовання того комітету з безробітними.

Безпосередньо причиною його резигнації було те, що комітет рішив на своему пендальковому засіданні, щоб безробітні приходили щодня на міську вуд-ярду і різали по пів корта дров, замість приходити три дні на тиждень і нарізати разом 3½ корта, як це робилося дотепер.

Таке рішення запало на засіданні, коли не було трох членів комітету.

В своїйому резигнаційному листі алдермен Дорвард висту-

ВЕЛИКА ПОВІНЬ В КОВНІ, НА ЛИТВІ.

КОВНО, Литва, 11. березня. — Повінь нечуваної величини загрожує Ковні, яке лежить при злитті рік Німан і Вілея. Німан вже піднісся на 23 стопі і більше як 300 домов в долиній частині міста залаті водою. Шкоди, вчинену дотепер вилливом ріки, обчислюють на кілька мільйонів літ (літа вартує нормально около 10 центів).

СТЕЧЕР НЕ ХОЧЕ БОРОТИСЯ З ПІДДУБНИМ.

НЬО ЙОРК, 12. березня. — Джов Стечер, світовий чемпіон борців, відмовився боротися з Іваном Піддубним за \$10,000, як це запропонував йому Джек Корлі з Нью Йорку.

Стечер годиться боротися з Піддубним, але під умовою, що боротьба не буде тривати довше як дві години, і як ніколи з борців не вийде побідником, боротьба має уважатися розіграною.

Піддубний хоче знову боротися без обмежування часу, поки один борець не положить другого.

Остання оферта Піддубного така: Він готовий положити два рази за годину всякого силля три дні часу на тиждень, за винятком Стечера і Станислава Зойшка.

Ця оферта відноситься також до великого Муна і Луїса.

ГУРАГАН ЗНИЩИВ ШЛЕ МІСТОЧКО В БОСНІ.

ВІДЕНЬ, 10. березня. — Делеші до "Арбайтер Цайтунг" кажуть, що в Босні гураган знищив вчора містечко Левно і все населення остало без даху над головою. В депешах не згадується, чи були які жертви в людах.

МУССОЛІНІ КАЖЕ, ЩО ПОБІЛЬШИТЬ АРМІЮ.

РИМ, 10. березня. — Прем'єр Муссоліні заявив вчора в'єннати, що італійський уряд має намір збільшити збройні сили держави, коли на це дозволить фінансові умовини. Він сказав це в своїй промові, яку виголофив на попертя низки законопроектів про військову реорганізацію. Сенат одобрих ці законопроекти.

НА УВАГУ ТОРОНТОНЦЯМ!

В четвер 18. березня робітники в Торонто обходять святочно 55. річницю "Паризької Комуні в ALHAMBRA HALL, 450 Spadina Ave." Свято складатися з промов і музикальних програм, яку виконають члени Комуністичної Партії. Початок свята о год. 8-й вечером.

ВІСТІ З ВІННІПЕГУ

Пив також проти заяви Мис Чайлдс, секретарки комісії суспільної добродійності, яка сказала, що після дотеперішньої системи безробітні мали три дні часу на тиждень, щоб лежати в ліжку.

Резигнаційний лист Дорварда предложено на засіданні меської ради минулого понеділка і він був прийнятий на внесок буржуазного алдермена Ленарда.

ДОПОМОГА БЕЗРОБІТНИМ ДУЖЕ ЗМЕНШЕНА.

До кінця лютого ц. р. місто Вінніпег видало цієї зими, на допомогу безробітним \$41,733, в той час як минулої зими видало за такий самий час \$180,654.

Ріжнина в сумі є через те, що цієї зими зовсім не одержу-

вали допомоги нежонаті безробітні, а жонатим безробітним що допомогу значно обмежено.

ВЕТЕРАНСЬКІ КЛУБИ ЗАПЛАТИЛИ КАРУ.

Крім ревізії в клубах ветеранських організацій, де продавано пиво, вінніпегська поліція перевела також ревізію в клубі офіцирів, відомім як "Ді Юнайтед Сервіс клуб", що міститься під ч. 10 Гвайтгол евно. З того офіцирського клубу поліція забрала горівку і пиво.

Минулої середи 10 ветеранських клубів, включно зі згаданим повиде клубом офіцирів, заплатили в поліційному суді по \$200 й кошти за те, що в них знайдено алькоголічні напитки.

ПІДЧАС ЕКСПЛОЗІЇ В МАЙНІ УБИТО ОКОЛО 19 РОБІТНИКІВ.

Експлозія мала місце в майні в Еклес, Вест Вірджинія, де зазіпано було кількадесят робітників.

ЕКЛЕС, Вест Вірджинія, 10. березня. — В майнах чч. 5 і 6, що є власністю "Креб Орчард Імпрувмент компанії", наступила в понеділок експлозія газу, підчас чого зазіпано кількадесят майнерів.

Дотепер видобуто тіла 13 майнерів з майни ч. 5 а також помер один майнер, що був вратуваний з 40 іншими з майни ч. 6.

З майни ч. 5 вратувано живими 10 майнерів, що були там

зазіпани майже 26 годин. Ратушкові відділи шукають ще за 5 майнерами. Двох з них вважають вже помершими, а трох ще рахують за загублених.

Після повиде сказаного виходить, що підчас експлозії втратило життя найменше 16 майнерів. Це число не є ще повиде і воно може збільшитися до 19. Це тимбільше, що старі майнери кажуть, що нема вигляді на те, аби оставші в майні були при життю.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ НЕ ЛИШАЮТЬ МЕКСИКА В СПОКОЮ.

В конгресі внесено резолюцію, щоб уряд Злучених Держав відкликав визнання мексиканського уряду.

ВАШІНГТОН, 6. березня. — Конгресмен Бойлен з Нью Йорку вніс в конгресі резолюцію, щоб уряд Злучених Держав відкликав визнання мексиканського уряду і зірвав з ним дипломатичні зносини.

Резолюція Бойлена є протестом проти постанов нової мексиканської конституції, яка в значній мірі обмежує права чужинців.

В політичних кругах сумніваються, чи резолюція Бойлена буде прийнята конгресом. її ухвалення означало би явне вмі-

цкування Злучених Держав у домашні справи Мексика.

ВАШІНГТОН, 6. березня. — Сенат прийняв сьогодні резолюцію сенатора Норриса, щоб уряд оголосив публично всі ноты, якими обмінювалися уряди Злучених Держав і Мексика з нагоди ухвалення нового мексиканського земельного закону.

Американські власники копалень в Мексикі ведуть широку пропаганду за інтервенцією Злучених Держав у мексиканські внутрішні справи.

АРИСТІД БРІЯН УТВОРИВ НОВИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ КАБІНЕТ.

ПАРИЖ, 10. березня. — Аристід Бріян вже дев'ятий раз є прем'єром Франції. Сьогодні рано він оголосив склад свого зрекоструованого кабінету. Склад нового уряду такий:

Аристід Бріян, прем'єр і міністер закордонних справ.
Пер Ліваль, міністер справливості.
Дюї Мальві, міністер внутрішніх справ.
Рауль Пере, міністер фінансів.
П. Пенлеве, міністер війни.
Жорж Лейг, міністер маринарки.

Люсієн Ляморе, міністер публичної інструкції.
Анатоль де Монзі, міністер публичних робіт.
М. Дурафур, міністер праці.
Жін Дуран, міністер рільництва.

Леон Перієр, міністер колючої промисловості.
Поль Журден, міністер пенсії.
Данель Вісан, міністер торгівлі.

Новими міністрами є: Пере, Мальві, Ліваль і Ляморе.

В політичних кругах предсказують новому уряду Бріяна коротке життя.

ПЕРЕГОВОРІ МІЖ БЕЛЬГІЄЮ І С.Р.С.Р.

ПАРИЖ, 6. березня. — Переговори між Радянським Союзом і Францією поступають скоро вперед. Вчера відбулися засідання політичної, фінансової і правничої комісії для виміни гадок.

Рівночасно з цими переговорами в Брукселі відбуваються переговори між представниками Радянського Союзу і Бельгії. З заяви бельгійського міністра закордонних справ Вандервельде виходить, що переговори будуть вневдовзі успішно закінчені.

Вандервельде висловлює надію, що вневдовзі між Радянським Союзом і Бельгією будуть навязані торговельні й дипломатичні зносини.

50-ТА РІЧНИЦЯ ВІНАХОДУ ТЕЛЕФОНУ.

ТАМПА, Флоридя, 10. березня. — Сьогодні минає 50 років від часу, як телефоном переслао перший раз людський розговір. Була це розмова між А. Г. Белом, винахідником телефону, а його помічником Т. А. Ватсоном на віддалі 70 стіл.

Діялося це 10. березня 1876 року в лабораторії Бела в Бостоні. Бел мав тоді 27 років, а його помічник Ватсон 22 роки.

Перша розмова при помочі телефону на віддалі двох миль мала місце в жостні 1877 року між Бостоном і Кембриджем. Всі ці інформації подає пресовий агенції сам Ватсон, спільник Бела у винаході телефону.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видка Робітничо-Фармерське Видавництво Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

ВИХОВАННЯ МОЛОДІ.

Підчас війни робітник співав популярну пісеньку: "Я не виховував свого хлопця на жовіра!". Сьогодні він ділом не "виховував" свого хлопця (чи дівчину). Шкільна рада "виховувала" їх за нього — в публичних школах, в школах, де боси і діти "виховують" робітничих дітей на жовірів та рабів.

МОЛОДА КРОВ ДЕМОКРАТІЇ.

У вівторок, 9. березня, секретар майнерської федерації в Англії, А. Дж. Кук, промовляв в королівському каледжі лондонського університету. Певна річ, що сам він не пішов туди промовляти, але хтось з університету мав його запропити. Промовляв він на тему боротьби майнерів за своє існування.

ЕКОНОМІЧНІ ЗАМІТКИ.

Факти для залізничодорожників.

Річні прибутки залізничодорожних компаній Північної Америки виявляють дуже важливі факти для боєвих залізничодорожників.

Зиски залізниць в Злучених Державах за 1925 р. вносили \$1,136,984,243, або 150 мільонів доларів більше, як минулого року.

Більша спритність.

Повна аналіза цих статистичних даних забрала-б багато більше місяця ніж дозволяють розміри цієї статті і мусить бути полишена для Центрального Агітпропа К.П.К.

Платно позменшувано; повставляю довші години і заведено систему скорості. Ми мусимо вказати, що наше міністерство праці Канади дає звіт, в якому говорить, що платня робітників на парових залізницях зменшилася з 186.6 в 1920 р. до 157.4 в 1925 р.

САДОК ШЕВЧЕНКА НАД КАСПІЕМ.

Чи знає Україна, що її ширій сніг журби білоти, але великого талану, Тарас Григорович Шевченко, в часи свого повневір'я в тяжкій неволі в глухих степу, де нічого не росло, на Азійському побережжі Каспійського моря, серед запустілих диких Киргізів, знайшов цей садок Шевченків і в газеті "Советская Степь", в Оренбурзі, в місяці грудні 1924 року, написав про цей садок.

му повіті, є і досі Киргізи і Туркмени, яким є по сто років, і котрі розказують, що цей садок насаджено давно якимсь великим чоловіком, присланим із Оренбургу начальством; там він у садку збудував і хату ("ізба"), садівник баштан ("бакча") і співав пісні.

ПРАЩАЛЬНА ТОВАРИСЬКА ВЕЧІРКА.

В середу вечером, 3. березня, відбулася в Укр. Роб. Домі товаришеска прашальна вечірка, улаштована українськими робітничими організаціями при Укр. Роб. Домах в Вінніпегу, Іст Килдонані і Трансконі з нагоди візиту тов. М. Поповича до праці в Торонто.

На вступі, коли піднеслася куртина, і група мандолінової оркестри відіграла "Транпор червоний має на сонці", після того голова вечірки, т. Ірчан, сказав коротеньке вступне слово. Відтак мандолінова оркестра відіграла овертюру з опери "Вільям Тель".

З прашальною і одночасно з привітною промовою перший виступив від імені Ради Директорів Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства т. Навізівський, як один з найбільших (ще з шкільної лави) товаришів Поповича, його близький і нерозлучний товариш в організації і видавничій праці.

ронились книжки і багато писаних листів, але-ж за час "горожанської війни" бандою генерала Толстого були пограбовані, а хата зруйнована. Коли пошукати у всіх селах і попитати у влади "Форте Урської", то навіть і тепер можливо знайти дещо із того, що було в цій хаті.

КУПЛЕНА СЛАВА.

Як багаті люди купують славу, ви побачите на сцені Укр. Роб. Дому в Вінніпегу в суботу, 13. березня.

Вірять, що всі вони колись таки нарозуміються. — Зараз будемо роздавати ролі, — пояснює голова, — і всі ви повинні брати ролі так, як вам будеться роздавати! — Я вношу внесок, — вихоплюється хтось, — аби від сьогоднішніх зборів ніхто не відказувався від жадних ролей, які наш режисер буде роздавати!

Вірять, що всі вони колись таки нарозуміються. — Зараз будемо роздавати ролі, — пояснює голова, — і всі ви повинні брати ролі так, як вам будеться роздавати! — Я вношу внесок, — вихоплюється хтось, — аби від сьогоднішніх зборів ніхто не відказувався від жадних ролей, які наш режисер буде роздавати!

3 ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

Режисер має найбільше клопотів. Роздасть ролі, а на кожній пробі аматори відпадають. Добирає других і все нових, а коли грається представлення, то "оригінальних" аматорів дуже мало. Між співаками — те саме. З альтів виступило двоє співачок. З сопранів виступила одна, бо коло неї стояла товаришка, з якою вона гнівається. Між басами ще єх, так...

